

Výkupné Ex 23, 6 – 8; Ř 3, 21 – 26

Bůh je naprosto nestranný a neúplatný soudce. Každého člověka soudí podle jeho skutků. Nikdy třeba podle barvy pleti nebo majetkových poměrů. Jak je psáno: „*Vždyť Hospodin, váš Bůh, je Bůh bohů a Pán pánů, Bůh veliký, všemocný a vzbuzující bázeň, který nebere ohled na osobu a nepřijímá úplatek, ...*“ (Dt 10, 17 EP)

Proto nepřekvapí, že stejnou nestrannost a neúplatnost požadoval Bůh i od soudců v Izraeli. Ani oni neměli na soudu někomu nadržovat. Ani oni neměli brát úplatky. Nikdy neměli osvobodit viníka ani odsoudit nevinného. Nejenže neměli nadržovat lidem bohatým. Neměli nadržovat ani chudým (viz Ex 23, 3). Ani chudý člověk totiž není kvůli své chudobě automaticky bez viny.

Asi nemusím doširoka rozebírat, kde všude se dnes dávají a berou úplatky. Slovo korupce se skloňuje ve všech pádech. Drtivá většina lidí jistě souhlasí s tím, že soudy by měly být nestranné a neúplatné. V každém jednotlivém případě by se měla hledat pravda a spravedlnost. Úplatky by se neměly dávat ani brát. I v hospodářské soutěži by měla pro všechny podnikatele platit stejná pravidla. Na obecné rovině je to snad většině lidí jasné. Když se však soudu účastníme *osobně*, už to tak jasné být nemusí. Přirozeně přece chceme, aby soud rozhodl v náš prospěch. A pokud sami podnikáte, pak tu zakázku prostě potřebujete. A to také může být důvod, proč se mnohdy všelijak uplácí.

Přečtený novozákonní oddíl nám připomněl, že mezi lidmi není rozdílu, protože všichni zhřešili a jsou daleko od slávy Boží. Před Bohem jsou všichni lidé viníky, kteří si zaslouží odsouzení. Tahle skutečnost nám může být na obecné rovině také naprosto jasná. Hlavně pokud už delší dobu čteme Bibli a chodíme do církve. Potíže nastávají, když máme pochopit, že se to týká nás *osobně*. Přirozeně je pro nás snazší vnímat, jak se druzí provinili proti nám, než jak jsme se my provinili proti nim. Sami sebe zpravidla hodnotíme shovívavěji než druhé lidi. Srovnáváme se s nimi. „Tak ovšemže je pravda, že všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy, ale já přece jen nedělám ty lumpárny, jako jistě víte kdo ...“

Někdy se můžeme snažit Boha i jaksi uplatit. Třeba dobrými skutky, dary na charitu a podobně. Lidé si mohou myslet, že když udělají víc dobrých skutků než těch špatných, budou to mít u Boha dobré. Takhle to samozřejmě nefunguje. Existuje jen jedno výkupné, které může spravedlivě smazat vinu člověka před Bohem. Krev Ježíše Krista.

Kristova smrt nebyla obřím úplatkem. Bůh se netváří, že my lidé jsme nevinní. Ani se netváří, že to s námi není až tak špatné. Ani nám nelichotí. Ani netvrdí, že naše

hříchy nejsou zas tak závažné. Právě naopak. Ukřižováním Krista nám jasně ukazuje, jak velká je naše vina a jak závažná jsou naše provinění. Jsou tak závažná, že jediné díky Kristu nám Bůh může spravedlivě odpustit. Nevinný Ježíš vzal na sebe viny nás všech. Bůh ho postihl místo nás. Proto nám může spravedlivě odpustit. Kristus nezaplátil za to, abychom mohli bezstarostně hřešit. Svou smrtí nás ze starého způsobu života vykoupil. Kristova smrt nebyla úplatkem, protože nepřekrucuje pravdu ani nenahrává nespravedlnosti.

Bůh nám tedy nabízí zdarma bezúhonnost, nevinnost. Dary jsou zadarmo pro obdarovaného. Nikoli však pro dárce. A v tomto případě tomu není jinak. Bůh zaplatil za naši bezúhonnost smrtí svého Syna. Není to tedy nijak laciný dar, nýbrž dar velice nákladný. Opravdu vážít si ho dovede jen ten, kdo vidí svoji vinu před Bohem. My lidé máme ale sklon své hříchy všelijak omlouvat a zakrývat. „Stále zůstává pravdou, že veřejní činitelé zřídka přiznají, že udělali něco zlého. Chápu veřejně projevenou kajícínost jako charakterovou slabost. (...) Namočí-li se ve skandálu, vyznají, že byli nepochopeni. Vyznají, že byli viktimizováni v médiích¹. Vyznají hříchy jiných veřejných činitelů. Zároveň pokorně vyznají, že jsou oběťmi svých vlastních ctností, ...“² Jedním a možná jediným naším polistopadovým politikem, který se k něčemu přiznal a také se omluvil, byl Stanislav Gross (zemřel 17. dubna 2015).³ V chování veřejných činitelů můžeme zakrývání jejich vlastních vin uvidět celkem snadno. K podobnému jednání máme ale sklon my všichni. Mlžíme a vykrucujeme se. Když nás však Duch svatý usvědčuje z hříchu, vidíme, jak jsme na tom před Bohem ve skutečnosti. Dokud nevidíme svoji ztracenost, nevidíme ani pravou hodnotu Kristovy smrti pro sebe *osobně*.

Boží spravedlnost se nedá přijmout jinak, než vírou. Víra je jako ruka, kterou si bereme Boží přepychový dar. Věříme v Boha, nikoliv v sebe. Doufáme v Boží ušlechtilost a slitování. Přicházíme k Bohu na základě toho, co Kristus udělal pro nás. Ne jako sebevědomí a silní. Ale jako velcí dlužníci, kteří nemají na splacení svého dluhu. Odpuštění dluhu je jejich jedinou nadějí. Kdo se takto opravdově a s důvěrou obrací na Krista, ten neodejde s prázdnou. Vždyť Pán Ježíš řekl: „... *kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven, ...*“ (J 6, 37 EP)

¹ Tj. byli pronásledováni v médiích, stali se obětí sdělovacích prostředků ...

² Cornelius Plantinga, Jr., *Breviář hříchu*, str. 114; Porta Libri, Bratislava 2003

³ <https://www.youtube.com/watch?v=sqWGI0hc8VY>